

§ 162

Dnr KS 2022/00164-2.5.0

**Beslut - Motion från (M) och (KD) ta fram en ny
resultathanteringsmodell för Västerås stad**

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Eleonore Lundkvist (M) och Anna Nordin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Elisabeth Unells (M) förslag.

Caroline Frisk (SD) och Erik Johansson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Caroline Frisks (SD) förslag.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M) och Amanda Grönlund (KD) har i en motion med rubriken Motion från (M) ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad föreslagit att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad. Kommunfullmäktige har den 3 februari 2022 §46 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning. Västeråsmajoriteten anser att staden är i en process för att se över sättet att arbeta med budget och hantering av stadens resultat. Det har funnits ett uppdrag sedan 2018 om att göra en översyn av resultathanteringsmodellen. Det uppdraget avslutas nu och riktlinjen för resultathantering från 2011 upphör att gälla.

Kommunstyrelsen behöver inget nytt uppdrag i och med att stadsledningskontoret redan arbetar med att implementera en ny budgetmodell. Enligt stadsledningskontorets utredning skulle en resultathanteringsfond medföra många fler nackdelar än fördelar för stadens ekonomi. Bland annat skulle det innebära ökad administration och en ökad osäkerhet och otydlighet i budgetarbetet. Västeråsmajoriteten ställer sig bakom slutsatserna i utredningen.

Västeråsmajoriteten har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Yrkanden

Elisabeth Unell (M) och Caroline Frisk (SD) yrkar bifall till motionen.

Amanda Grönlund (KD) yrkar bifall till Västeråsmajoritetens förslag.

Proposition

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut. Bifall till motionen från Elisabeth Unell (M) och Caroline Frisk (SD) och bifall till Västeråsmajoritetens förslag, från Amanda Grönlund (KD). Ordföranden föreslår en

propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner förslagen propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Västerås-majoritetens förslag.

Svar på motion från (M) om att ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen föranleder ingen ytterligare åtgärd.

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M) och Amanda Grönlund (KD) har i en motion med rubriken *Motion från (M) ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad* föreslagit att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad.

Kommunfullmäktige har den 3 februari 2022 §46 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Västeråsmajoriteten anser att staden är i en process för att se över sättet att arbeta med budget och hantering av stadens resultat. Det har funnits ett uppdrag sedan 2018 om att göra en översyn av resultathanteringsmodellen. Det uppdraget avslutas nu och riktlinjen för resultathantering från 2011 upphör att gälla.

Kommunstyrelsen behöver inget nytt uppdrag i och med att stadsledningskontoret redan arbetar med att implementera en ny budgetmodell.

Enligt stadsledningskontorets utredning skulle en resultathanteringsfond medföra många fler nackdelar än fördelar för stadens ekonomi. Bland annat skulle det innebära ökad administration och en ökad osäkerhet och otydlighet i budgetarbetet. Västeråsmajoriteten ställer sig bakom slutsatserna i utredningen.

Kommunstyrelsen
Magnus Lindberg
Epost: magnus.lindberg@vasteras.se

Kopia till
Klicka eller tryck här för att ange text.

Underlag för beslut om Motion från (M) ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad

Ärendebeskrivning

Elisabeth Unell (M) och Amanda Grönlund (KD) har i en motion med rubriken Motion från (M) ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad föreslagit att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad.

Kommunfullmäktige har den 3 februari 2022 §46 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har inte remitterats.

Faktaunderlag

En resultathanteringsmodell reglerar att överskott eller underskott mot budget för en nämnd ett visst år kan ”överföras” till nämnden efterföljande budgetår. Det kan villkoras vissa förutsättningar och begränsas i omfattning. I Västerås stads befintliga Riktlinjer för resultathantering, som beslutades av kommunfullmäktige 2011, är utgångspunkten att överskott och underskott kan regleras över tre efterföljande år. Detta hanteras administrativt genom att ”I nämndkapitalet sparas resultat för de tre senaste åren. Mot detta läggs ianspråktaga medel och uppkomna underskott”. Det anges vidare att ”Finansiering av modellen säkerställs genom att kommunstyrelsen, och ytterst kommunfullmäktige i det årliga budgetarbetet reserverar medel för resultathanteringen.”

Resultathantering innebär i praktiken att det befintliga finansiella utrymmet ett visst år ska täcka både det aktuella budgetårets behov och delar av budget som inte utnyttjades föregående år för nämnder som uppvisat överskott.

Resultat kan inte på motsvarande sätt föras över mellan år. Undantaget är om en resultatutjämningsreserv används. Enligt kommunallagen får en kommun ”till en resultatutjämningsreserv reservera medel som får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel”. Användningen begränsas till att täcka negativa resultat. Västerås stad har ett finansiellt mål att resultatet över tid ska uppgå till minst 2,5 procent av skatteintäkterna och har inte en resultatutjämningsreserv.

Västerås stads budgetmodell syftar till en tydlig uppdelning mellan teknisk uppräkningsramar, utifrån bland annat demografi, och politiskt beslutade satsningar. En resultathanteringsmodell där dessutom delar av tidigare års budgetutrymme kan läggas till, komplicerar budgetarbetet och riskerar att minska förutsägbarheten i arbetet och även tydligheten i denna uppdelning.

Det tillgängliga budgetutrymmet förutses dessutom att vara snävt framöver, både de närmaste åren på grund av vikande konjunktur och på längre sikt utifrån den demografiska utvecklingen. Detta förstärker de negativa konsekvenserna av att nämnder ska kunna föra med sig ej använt budgetutrymme till efterföljande år och därmed påverka utrymmet för aktuella budgetbehov.

Dessutom tillkommer en ökad administration för hantering av regelverket för resultathanteringen.

Den sammantagna bedömningen är att en resultathanteringsmodell medför en mer komplex och mindre förutsägbar budgethantering, även med risk för minskad tydlighet i uppdelningen mellan teknisk uppräknings och politiska satsningar. Detta samtidigt som budgetutrymmet förutses bli snävt framöver. En resultathanteringsmodell innebär också ökad administration.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Resultathantering mellan år innebär en mer komplex budgethantering, med risk för minskad tydlighet i nuvarande budgetmodellens uppdelningen mellan teknisk uppräknings och politiska satsningar. Modellen innebär också en administration.

Hållbar utveckling

Budget i balans och inom ekonomiskt utrymme över tid är en förutsättning för Västerås stads hållbara utveckling. En grund för detta är en budgetmodell som stödjer en transparent och förutsägbar budgetprocess.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Magnus Lindberg
Tf ekonomidirektör

Ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad

Det har tagits fram en ny modell för budget i Västerås. Det innebär att vi politiker får bra underlag som visar kostnader för stadens olika verksamheter i jämförelse med andra kommuner. Den visar också på vilka volymkompensationer utifrån hur staden växer och utvecklas. Modellen är inte helt implementerad och budget 2022 visade att underlaget för olika partiers budgetar varierade utifrån om de använde nya beräkningsmetoder eller tidigare. Oavsett så har vi ett omfattande underlag.

När nämnder och styrelser har fått en tilldelad budget så är det viktigt att budgeten hålls. Vi har flera exempel på hur nämnder inte har respekterat budgetramar till exempel Individ och familjenämnden.

En ny resultathanteringsmodell ska ge nämnder och styrelser tydligare riktlinjer vad som händer när de inte håller budget eller när det är ett överskott. Den ska också ge nämnder och styrelser möjlighet att planera för ett överskott om nämnden eller styrelsen kommande år vill göra någon särskild satsning.

Ska nämnder och styrelser behålla överskott eller delar av överskott får detta inte bero på till exempel färre antal barn eller färre som har behov av en verksamhet än vad som budgeterats.

En tydlig resultathanteringsmodell ska också motverka incitamentet till "julhandel" dvs att om förvaltningen har ett överskott gäller det att göra av med det innan året är slut för att inte riskera en lägre ram kommande år.

Ska nämnder och styrelser kunna använda ett överskott ett kommande år så behöver också det tas fram en modell för hur det ska vara möjligt för att inte vid varje budget behöva ha med det i budgetunderlaget. Någon typ av resultathanteringsfond behöver tas fram.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny resultathanteringsmodell för Västerås stad.

Elisabeth Unell (M)

Amanda Grönlund (KD)